

BILJNA VRSTA: **PŠENICA, JEČAM**

ŠTETNI ORGANIZMI: **LISNE VAŠI, CIKADE, POLJSKI GLODARI**

NA PODRUČJU VOJVODINE USEVI PŠENICE I JEČMA KOJI SU POSEJANI POČETKOM OKTOBRA I KOJI SU U SISTEMIMA ZA NAVODNJAVANJE SE NALAZE U FAZAMA OD NIKANJA DO PRVOG RAZVIJENOG LISTA. NA VEĆINI POVRŠINA NA KOJIMA SE PLANIRA PROIZVODNJA OZIMIH STRNINA SETVA TEK PREDSTOJI.

U TIM PONIKLIM USEVIMA PŠENICE I JEČMA JE POČELO NASELJAVANJE BILJAKA LISNIM VAŠIMA I CIKADAMA - DOMINANTNO VRSTOM *Psammotettix alienus*. NAJVEĆA BROJNOST OVIH ŠTETOČINA SE REGISTRUJE NA UVRATINAMA, KAO I NA BILJKAMA IZ SPONTANE FLORE OKO SAMIH PARCELA.

PORED DIREKTNIH ŠTETA KOJE PROUZROKUJU SVOJOM ISHRANOM NA BILJKAMA, LISNE VAŠI I CIKADE SU ZNAČAJNE KAO PRENOSIOCI FITOPATOGENIH VIRUSA. U PROTEKLIM GODINAMA U USEVIMA STRNIH ŽITA JE POTVRĐENO PRISUSTVO SIMPTOMA VIRUSA KRŽLJAVOSTI PŠENICE KOGA PRENOSI POMENUTA CIKADA, KAO I VIRUSA IZ GRUPE ŽUTE PATULJAVOSTI JEČMA, KOGA PRENOSE LISNE VAŠI.

TRENTNI USLOVI U PROIZVODNJI POGODUJU POVEĆANOJ AKTIVNOSTI LISNIH VAŠI I CIKADA ŠTO POVEĆAVA I RIZIK OD ZARAZE MLADIH BILJAKA VIRUSIMA. KADA DOĐE DO RANIH TZV. SISTEMIČNIH INFEKCIJA, ŠTETE OD VIRUSA MOGU BITI VEOMA VELIKE.

PROIZVOĐAČIMA SE PREPORUČUJU REDOVNI PREGLEDI PONIKLIH USEVA PŠENICE I JEČMA NA PRISUSTVO CIKADA I LISNIH VAŠI. UKOLIKO SE U POČETNIM FAZAMA RAZVOJA PŠENICE UOČI VIŠE OD 10% BILJAKA SA ŠTETOČINAMA, PREPORUČUJE SE PRIMENA NEKOG OD REGISTROVANIH INSEKTICIDA:

PREPARAT	AKTIVNA MATERIJA	DOZA
DECIS 2,5 EC, KONFUZIJA, POLUX	DELTAMETRIN	0,2-0,3 L/HA
DECAGUARD 25 EC		00075 L/HA
DECIS EXPERT		

U PROTEKLIM NEKOLIKO EMISIJA SMO VAS INFPRMISALI O OPASNOSTI OD **POLJSKIH GLODARA** ZBOG NJIHOVOG POVEĆANOG PRISUSTVA TOKOM OVE GODINE U POLJOPRIVREDNOJ PROIZVODNJI.

U OVOM MOMENTU DOMINANTNO JE PRISUSTVO POLJSKIH MIŠEVA KOJI SE U JESENJEM PERIODU NA PARCELAMA POD STRNIM ŽITIMA PRVO HRANE POSEJANIM I KLIJALIM SEMENOM, A KASNIJE NAKON NIKANJA USEVA NASTAVLJAJU SVOJU AKTIVNOST OŠTEĆUJUĆI NADZEMNE I PODZEMNE DELOVE IZNIKLJIH BILJAKA, STVARAJUĆI TAKOZVANA PRAZNA MESTA BEZ BILJAKA TZV. „OAZE“.

APELUJEMO POLJOPRIVREDNIM PROIZVOĐAČIMA DA STALNO OBILAZE I PREGLEDAJU NOVOPOSEJANE USEVE STRNIH ŽITA RADI UTVRĐIVANJA PRISUSTVA I BROJNOSTI AKTIVNIH RUPA OD GLODARA. PRAG ŠTETNOSTI ZA POLJSKOG MIŠA IZNOSI 10-50 AKTIVNIH RUPA/HA, I PO NJEGOVOM UTVRĐIVANJU PREPORUČUJE SE PRIMENA REGISTROVANIH RODENTICIDNIH MAMAKA U AKTIVNE RUPE.

DETALJNIJE INFORMACIJE O ŠTETNIM ORGANIZMIMA I MERAMA NJIHOVE KONTROLE MOŽETE POGLEDATI NA PORTALU PROGNOZNO-IZVEŠTAJNE SLUŽBE ZA ZAŠTITU BILJA AP VOJVODINE.

SLIKA 1. USEV JEČMA

SLIKA 2. KRILATA JEDINKA LISNE VAŠI NA JEČMU

SLIKA 3. KRILATA JEDINKA LISNE VAŠI NA JEČMU

SLIKA 4. LISNE VAŠI NA PŠENICI

SLIKA 5. CIKADA *Psammotettix alienus* NA PŠENICI

SLIKA 6. CIKADA *Psammotettix alienus*

SLIKA 7. SIMPTOMI VIROZA NA USEVU PŠENICE

SLIKA 8. RUPE OD POLJSKIH GLODARA

SLIKA 9. RUPE OD POLJSKIH GLODARA